Kriget
Norge - Ryssland

Följder af olycksåret 1905

af

Iwan T. Aminoff
(Radscha)

Stockholm 1906
Gustafson & Påhlsons Bokförlag
Gustafson & Påhlsons Boktryckeri.

Förord till den digitala utgåvan

Föga anade den norska generalstaben att unionsupplösningen 1905 skulle följas av en inmarsch av ryska tsarens armé. Detta krig är nu nästan helt bortglömt, vilket förmodligen kan skyllas på att det helt har förtigits i tidningar, uppslagsverk och skolböcker. Sådan tur då att den svenske science fiction-författaren Iwan T. Aminoff passade på att ge ut sin faktaspäckade reportagebok redan året därpå. Denna unika källa till kunskap om *Kriget Norge - Ryssland. Följder av olycksåret 1905* har i december 2003 digitaliserats och gjorts tillgängligt över Internet av Projekt Runeberg.

»Fanjunkare Larsen!»

»Kapten!»

Den gamle fanjunkaren kommer halfspringande fram till förmannen och gör honnör.

»Se efter i kompanidagboken huru dags Bakke gick ut med sin patrull», befaller kaptenen och chefen för Varangers kredskompani.

Fanjunkaren tar upp dagboken ur den svarta läderväska, i hvilken han förvarat det dyrbara dokumentet och börjar bläddra.

»Kl. 9,15 f. m., läser han. »Korpral Bakke med 4 man utgått som spaningspatrull med order att framrycka mot Tsjalmi Jaure och återvända fortast möjligt.

Det var i går, herr kapten, som patrullen ryckte ut».

»Då tycker jag, att den snart kunde vara tillbaka. Den har ej mer än tre mil eller så att gå. Låt mig emellertid genast få underrättelse, när den blir synlig».

»Skall ske kapten».

Kapten Skredsvig lämnar verandan, där han setat och rökt sin pipa, och går med stora steg ned mot förskansningarna, som äro belägna på fem minuters väg därifrån.

Iklädda linnerockar arbetar det uppbådade manskapet med sitt gräfningsarbete. Svetten lackar från deras pannor, och en och annan hvilar sig för att återhämta krafterna, hvarefter han tager ett nytt tag med spaden.

Några bönder köra sina kärror uppför backen. Man forslar upp sten för att få vallarne stadigare och bättre, ty det råder brist på jord. Också har bröstvärnet nått öfver metershöjd.

Skansen har en utsträckning af nära 300 steg. Framför densamma ligger en föga djup graf, i hvars botten en del af kompaniets manskap nedslår pålar, under det att andra sammanbinda dessa med taggig ståltråd, ett hinder, som man anser för särdeles effektivt, isynnerhet som det är doldt i grafbotten.

Storma ryssarna, skola de mötas af hindret, en obehaglig öfverraskning.

Den uppförda befästningen intar ett dominerande läge. Man ser långt fram mot vägen. Till vänster slingrar sig Passvikselven, ett silfverglittrande bälte, och till höger höja sig Finnmarkens kala, enformiga höjder.

»Rätt så, gossar!» säger Skredsvig uppmuntrande. »Ju mer ni gräfva, desto svårare blir det för ryssen att komma fram.

God dag, forstbetjänt Olssön», hälsar han, och den tilltalade lyfter på mössan. »Tack vare er, ha vi vunnit tid, och nu kan ni se, huru vi begagna oss af den.

Nå, tänker ni ge er af till skogarna eller stanna hos oss?»

»Jag föredrar att stanna, kapten», svarade forstbetjänten. »Mina förra äfventyr locka mig inte att fortsätta, och här kan jag göra mer nytta. Jag hade tänkt fråga, om jag inte kunde få sluta mig till kompaniet och få en uniform, så att de inte skjuta mig som spion, om jag skulle bli tagen».

»Nog går det an, Olssön. Gå till fanjunkaren och hälsa från mig, så får ni det begärda!»

Kaptenen för handen till mössan och fortsätter ronden.

»Kapten! Det kommer en karl ridande på Fossens gamla märr», rapporterar en af soldaterna och pekar nedåt vägen. »Jag ser inte hvem det är, men att han rider på märren är säkert, ty det finns ingen annan hvit häst här i trakten».

»Jaså där borta».

Skredsvig tar fram sin kikare och riktar den mot det angifna hållet. Han ser tydligt, att en ryttare närmar sig och tycker, att mannen är klädd i uniform.

»Vid alla makter tror jag inte, att det är Bakke!» utropar han. »Se hit, löjtnant Tostrup, om jag inte har rätt».

Löjtnanten skyndar fram och följer riktningen af kaptenens pekfinger.

»Jo men är det Bakke», bekräftar han. »Men hvar äro de andra?»

»Korpralen har antagligen ridit i förväg, och det antyder, att han kommer med en viktig rapport. Vi få väl snart höra huru det är fatt med den saken. Sergeant Bratland, visa korpralen hit upp, när han kommer fram!»

Löjtnanten skyndar fram och följer riktningen af pekfingret.

Fem minuter senare står en bloddrypande man framför sin förman. Han kan knappt tala af ansträngning, utan tar flämtande några andetag, innan han får fram ett ord.

»Ryssarne!»

Och han pekar framåt vägen.

»Huru långt borta?» frågar kaptenen.

»På sin höjd en kvarts mil».

»Hvar äro de andra patrullkarlarna?»

»Döda eller tillfångatagna», svarar korpralen med nedstämd min.

»Lugna er och afge rapport, när ni hämtat er», säger Skredsvig, huru otålig han än är. Bredvid honom stå såväl

löjtnant Tostrup som sergeant Bratland med ifvern målad i sina anleten. Karlarne, som ana, att något ovanligt förestår, ha afbrutit arbetet och lyssna.

Är det möjligt, att ryssarne befinna sig i närheten? Då är äfven strid oundviklig, och den tanken gör dem förstämda, ty de äro inga vana soldater, utan arbetare, hvilka erhållit en nödtorftig rekrytutbildning under ett fåtal dagar, tillräcklig för att låta dem ana hvilka fordringar som ställas på deras militärutbildning, utan att de dock kunnat uppfylla dessa kraf. Tanken på, att de snart skola befinna sig i elden, nedslår deras mod och kommer många hjärtan att klappa i hastigare takt än vanligt.

Bakke har emellertid lugnat sig och återtar sin berättelse.

»Redan i går afton kommo vi till Tsalmi Jaure», berättar han. »Sedan vi förvissat oss om, att intet fientligt fanns i närheten, reste vi upp ett skyddstält, och en af karlarne fick order att posta.

Under natten märktes ej heller något, men framemot morgonen kom Dahl springande.

»Fort upp!» skrek han. »En rysk patrull kommer hitåt.» Han vände sig med detsamma om och sköt.

Vi rusade ut ur tältet och sågo ett tiotal ryssar, hvilka nalkades i skyttelinje. Öfverraskade, som vi blefvo, hade vi nätt och jämt tid att fatta våra gevär. Tält och ränslar måste lämnas åt sitt öde, och så spredo vi å vår sida skyttelinje för att ge ryssarne ett varmt mottagande.

Innan vi hunnit aflossa ett skott, kom deras första salva. Skidager, som låg bredvid mig, uppgaf en djup suck, då hans hufvud föll ned mot marken, och Grundtvig ropade: »Jag är träffad».

Alltså voro vi endast tre, som kunde skjuta, men detta gjorde vi med besked. Ryssarne togo emellertid betäckning och lågo dolda bakom buskar och tufvor, så att vi hade svårt att upptäcka dem. Däremot hveno deras kulor rundt om oss, så att vi vågade knappt lyfta hufvudet så högt, att vi kunde sikta.

»Det går aldrig väl», sade Jörgensen till mig. »Fortsätter det på detta viset, skjuta de ned oss inom tio minuter.»

»Tyst Jörgensen!» befallde jag. »Vi skola nog ge oss af i sinom tid».

»Detta är galenskaper, Bakke», invände Möller. »Ligg nu inte här för länge. Ju närmare de komma, desto svårare få vi att komma undan, och nu börja de krypa fram.»

Jag upptäckte mycket riktigt, att en tre, fyra stycken hasade sig fram, och det var påtagligt, att de snart skulle komma i flanken på oss, och då voro vi säkerligen sålda. Också gaf jag order om reträtt och började själf krypa bakåt.

Den väg, jag hade att följa, var dold, och jag kunde förr komma ur ställningen än de andra.

»Språngmarsch!» kommenderade jag och började springa af alla krafter. De andra tycktes inte ha orkat med. Jag hörde ett par skott, och då jag såg mig om, upptäckte jag, att ryssarne hunnit fatt både Möller och Jörgensen, hvilka afväpnades.

Ryssarne sköto förtvifladt efter mig, men utan att råka. Jag sprang, som om jag haft vingar på fötterna, och lyckades slutligen komma undan.»

»Såg korpralen någon trupp bakom patrullen?» frågade kaptenen.

»Det hade vi inte tillfälle att iakttaga. Striden räckte på sin höjd ett par minuter. Vi hade för öfrigt inte tid till annat än att försvara oss.»

»Och så fann korpralen hästen på vägen?»

»Ja, Foss lät mig få låna den. Jag var alldeles utmattad, och så var det ju brådtom med rapporten».

»Det var nog riktigt tänkt. Korpralen har följaktligen endast ett kort försprång?»

»Några minuter allra högst. Jag fick låna hästen en kvarts mil härifrån».

Skredsvig satte en hvisselpipa för munnen. En gäll ton skallrade genom luften, och karlarne stodo stilla i afvaktan på den befallning, som nu skulle följa.

Jag sprang, som om jag haft vingar under fötterna.

»Lägg bort spadarna! Tag genast på er packningar och gevär!» befallde kaptenen. Plutoncheferna skyndade hvar och en till sitt håll för att öfvervaka, att detta skedde fort nog.

»Ni bönder få köra er väg», ropade kompanichefen, och de läto ej bedja sig två gånger, utan vältrade ut stenarne och körde bort, så fort de små hästarne orkade springa.

»Allt klart, kapten», rapporterade först sergeant Bratland och strax därpå löjtnant Tostrup.

»En patrull utsändes genast framåt marschvägen, löjtnant Tostrup. Se till, att den kommer att bestå af kloka karlar. Låt sedan folket krypa ned i grafvarna, men ingen får visa sig, innan jag kommenderar. Ha ni delat ut ammunition?»

»Vi hålla just på med det», svarade löjtnanten.

»Godt, låt sedan halftroppcheferna ännu en gång gå igenom afstånden, så att de stå inpräntade i folkets minne. Jag tycker, att karlarne på vänstra flygeln se nervösa ut».

»De tro sig ha fått syn på några ryssar», inföll sergeanten.

»Misstag. Vi ha inte att vänta dem från det hållet. Hvad de tro vara ryssar är en kärra, som kör hitåt, och det går med fart.

Var nu bara lugna, karlar! Bli ni nervösa, komma ni att skjuta illa, och då lära vi inte kunna hindra ryssen att komma fram. Det är för resten inte något att ängslas öfver. Efter hvad jag tror mig veta, skjuta ryssarna dåligt, och ni, som tillhöra skytteföreningen, veta väl hvad ni däremot kunna åstadkomma i skjutväg.

Ni, Glöersen, skall vara god och tänka på hvad ni har för händer och inte handtera geväret så vårdslöst. Jag såg nog, att ni tappade det, när ni skulle ladda.

Hvad nu då!»

En kula kom hvinande förbi örat på kapten Skredsvig, medan han talade. Alla hukade sig ned, och karlarne började oroliga fingra på gevären. Kaptenen kröp ned bakom vallen och torkade sig med näsduken i pannan. Han tyckte, att det var med nöd, som han undgått döden och vågade ej i första ögonblicket lyfta hufvudet öfver bröstvärnet.

Fiendens eld hade upphört. Det var förmodligen en påpasslig, rysk patrullkarl, som upptäckt den norske officern och gjort honom till mål för sitt gevär.

Omsider tittade Skredsvig ånyo genom kikaren. Han lade sig på huk bakom vallen, sedan han tagit af sig mössan, hvilken han ansåg skulle vara mer synlig för fienden än blott hufvudet.

»Märkvärdigt», mumlade han. »Jag kan inte se något, fastän kikaren är god och jag har synat hvarje tumsbredd af marken här framför.

Och lika konstigt är det, att inte patrullen kommer med rapport. Löjtnanten måste ha skickat några stackare i stället för utvaldt folk.»

Hans tankar afbrötos genom några skott, hvilka följde snabbt efter hvarandra. Med darrande händer lyftade den gamle mannen kikaren till ögat.

Trenne karlar kommo springande, den ene efter den andre uppför höjden. Den, som var efterst, såg sig ängsligt om, under det att de andra två fortsatte allt hvad benen förmådde.

Ännu ett par skott, och den främste föll omkull. Han reste sig genast och fortsatte fram emot skansen ett tiotal steg, raglande, som om han varit drucken. Därefter föll han handlöst ned och blef liggande på högra sidan, undet det att jämmerrop hördes från hans läppar.

Den karl, som sprungit sist, kastade sig ned och kröp på alla fyra framåt, försiktigt tagande betäckning bakom stenar och buskar. Dödsångesten stod att läsa i hans ansikte, och han vinkade åt kamraterna, som om han

anropade dem om hjälp.

Men ej ett skott aflossades från den norska befästningen. Skälet härtill var enkelt: man såg ej någon ryss.

»Fördömda kanaljer», sade kaptenen mellan de sammanknipta läpparna. »De jaga ju människor, som om de vore djur, och inte kunna vi göra något till de våras bistånd. Kan ni se några ryssar, Bratland?»

»Nej, kapten. Jag tror dock, att om de finnas i närheten, så befinna de sig bakom den där bergkullen».

»Nå, så låt folket då skjuta åt det hållet, människa. Ni kan väl inte stå här och se folket slaktas utan att lägga två strå i kors en gång.»

»Som kapten befaller», svarar sergeanten, nedslagen af det obefogade klandret. Han har hela tiden väntat på order från sin förman att få öppna elden.

»Den där bergskullen skall beskjutas», befaller Bratland och pekar i riktning mot den plats, där han förmodar, att ryssarne gömt sig. »Kryp bättre upp, så att ni se. Eld!»

Plutonen börjar skjuta. Det är ingen lugn, sansad eldgifning, utan hvarje man skjuter så fort han hinner. Kulorna smattra rundt omkring bergväggen, som de understundom råka, hvarvid det låter som en skarp pisksmäll. När magasinet är tömdt, krypa de ned för att ånyo fylla det, och uppmuntrade af att fienden ej besvarar elden, krypa de ännu en gång upp till bröstvärnet för att skjuta.

En af patrullkarlarna har nått vallen, men nödgas taga en lång omväg rundt ena flygeln, ty ståltrådshindret omöjliggör för honom att komma fram, där han först tänkt gå. Med en svordom skyndar han åt sidan, och under tiden förföljes han af kulregnet från fienden.

Mannen, som kryper fram, har ej så god tur. Han faller stönande ned, men fortsätter icke desto mindre, tills han når den skyddande vallen, andtruten och blodig. En kula har gått genom hans högra lår, likväl utan att skada benpipan.

Just detta att norskarne ej kunna upptäcka fienden ökar oron. Man hör röster höjas för att kompaniet skall draga sig tillbaka, ty man misstänker, att ryssarne ämna kringgå ställningen, och befälet har stor möda att få karlarne att ligga kvar på sina platser.

Efter en stund dyka några mörka punkter upp på en half kilometers afstånd i en helt annan riktning än den, dit Bratlands pluton riktat sin eld.

»Där ha vi dem, kapten!» utropar Tostrup. »Där borta till vänster.»

»Eld!» höres Skredsvigs stentorsstämma.

»600! Eld!» kommenderar löjtnanten, och kompaniet börjar eldstriden.

Fienden blir ej svaret skyldig. Några hvinande läten, åtföljda af lika många knallar, ljuda som dödssånger i de norskes öron, och mången drar sig ned bakom det skyddande krönet, till dess att befälets förmaningar få karlarne att titta upp igen och fortsätta skjutningen.

Elden fortgår besinningslöst. De äro alla så upphetsade, att de knappt sikta, utan endast öfverösa den fientliga skyttelinjen med eld, hvarvid de flesta kulorna gå öfver målet utan att anställa den ringaste skada.

Ryssarne däremot skjuta metodiskt. Då och då göres en eldpaus, men ögonblicket därpå kommer en ny skur med kulor, och de flesta sopa jorden af krönet eller uppsöka sina offer.

Grafven börjar fyllas med döda och sårade, hvilkas kvidande inverkar störande på skyttarne. Dessa äro gripna af en vanvettig ångest, men ligga icke desto mindre kvar.

Det är stridsifvern, som gripit dem, och de höra och se intet annat än fienden, dvs. en rad af mörka punkter, hvilka otydligt kunna urskiljas på krönet af en kulle snedt framåt vänster. Just detta att man ej kan urskilja mänskliga varelser verkar förlamande på norskarnes rörelser. Hade man blott något att taga i, endast en motståndare, med hvilken man finge mäta sig, vore det också med bajonetten, kunde man känna sig som en karl.

Men dessa orörliga, mörka prickar, hvilka slungade nickelmantlade, arga satar till kulor i stället för att skyttarne själfva stormade an, företedde något spöklikt, och mot fantom kunde man inte strida.

Trött hade den gamle kaptenen satt sig på grafvens bortre kant. Detta var för mycket för honom. Han räknade redan sina 58 år, och han kände med sig, att han ej kunde fylla sin post.

Hade han blott varit 20 år yngre! Med hvilken entusiasm skulle han då inte ha kastat sig i faran och skrattat åt den! Inte, som om han nu kände sig rädd, nej, långt därifrån. Det var endast hans krafter, som inte räckte till, och han hade intet håll på folket. Han såg nog, att detta mer och mer gled ur hans händer, och han tillskref detta den omständigheten, att han själf förlorat vanan att befalla.

Kanske låg det icke så litet sanning häruti, men i själfva verket berodde det på bristande utbildning af dessa värnpliktige, af hvilka man fordrade en soldats färdigheter utan att ha gett dem den skola, som härför varit erforderlig.

Ryssarne gjorde ej min af att röra sig ur stället.

»De lida nog af vår eld», hviskade kaptenen till sitt faktotum, fanjunkare Lassen, som stod bredvid och tuggade sina gråa mustascher.

»Säkert, kapten. De våra skjuta inte så illa.»

»Men detta är ingen målskjutningsbana, fanjunkare Lassen. Vore det bara en vanlig öfning! Nu är det däremot allvar. Jag har hört sägas, att man i strid endast kan påräkna omkring 8 % af träffresultatet på skjutbanan.»

»Redan detta är vackert, kapten.»

Kaptenen suckade. Det föreföll honom så tröstlöst, och han förbannade i sitt inre, att krig någonsin fanns till. Alla hans ungdoms illusioner om striden och dess fröjder voro med ens som bortblåsta. Han såg endast, den nakna sanningen, och denna talade ett annat språk. Med vämjelse vände han sig bort från den döde mannen, som låg två, tre steg därifrån. Han kunde inte se de snedvridna läpparna, hvilka blottade tvänne gula tandrader till ett hemskt grin, och han skulle velat vara döf för jämret rundt omkring.

»Fanjunkaren för väl dagboken och antecknar allt», sade han för att få tankarne riktade mot annat håll.

»Jag har skrifvit upp alla order», bekräftade den tillfrågade. »Men dåligt skrifvet är det i alla fall.»

»Det blir ett stycke krigshistoria, Lassen», förklarade Skredsvig. »Vi måste vara noggranna i våra anteckningar af den anledningen, ty berättelsen kommer att gå till eftervärlden.»

»Se där, kapten!» utropade fanjunkaren och pekade med darrande hand mot höger.

En lång, gles skyttelinje syntes närma sig. Det var flera stegs luckor mellan de ryska soldaterna.

Knappt hade de rusat ned för kullen, förr än ännu en linje syntes bakom.

»De ämna öfverflygla oss», skrek den norske kaptenen med hes röst. Han stirrade villrådigt åt alla håll. Denna situation hade han inte tänkt sig. Ryssarne hade således bundit kompaniet med en mindre trupp, och ett par kompanier -- ty så stor var säkert den anryckande, ryska styrkan -- hade under tiden gått öfver fjällen för att falla norskarne i flanken.

Hvad skulle han göra?

Reträtten var snart afskuren, om kompaniet ej droge sig tillbaka i tid.

»Löjtnant Tostrup! Er pluton bildar efterspets. Kompaniet skall draga sig tillbaka», ropade han och svängde med sabeln för att påkalla sin subalterns uppmärksamhet.

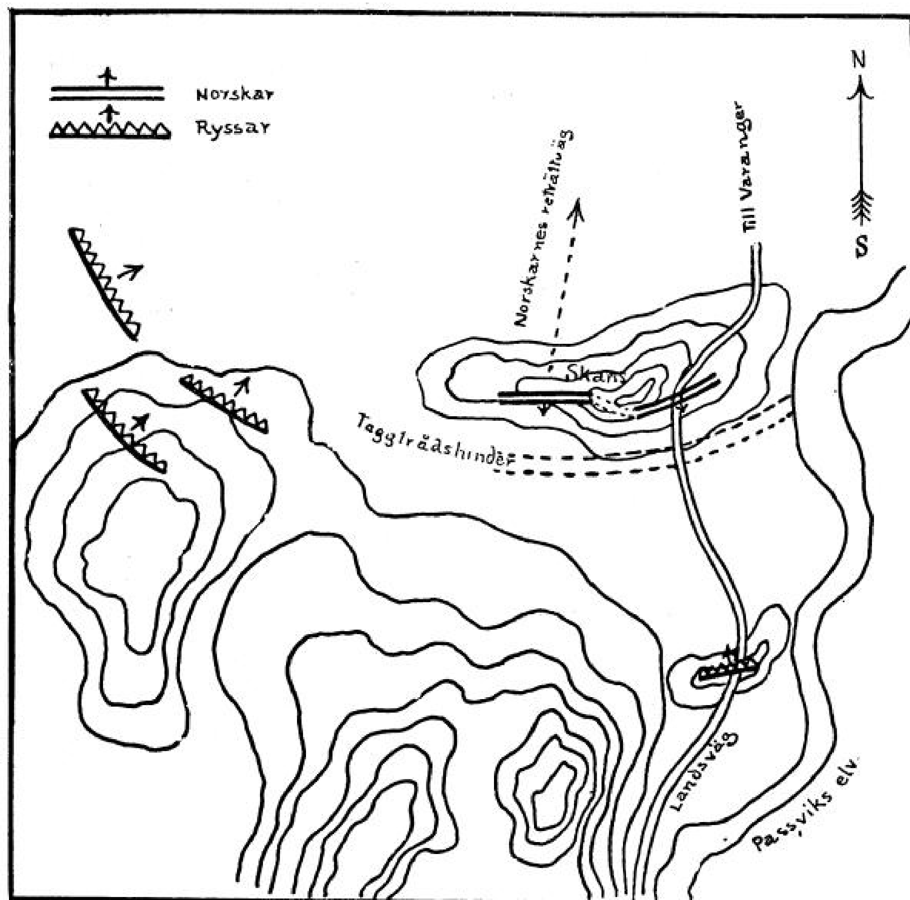
»Ja, ja, kapten», svarade Tostrup och vände sig ögonblicket därpå mot truppen, hvars uppträdande påkallade hela hans uppmärksamhet.

Ett par af karlarne hade oroligt sett sig om och gjort tecken att vilja lämna grafven.

»Stanna där ni är, Sörensen!» röt löjtnanten. »Vid gud, den förste, som lämnar sin plats utan mitt tillstånd, skjuter jag ned, som vore han en hund.»

Mannen kastade en förtviflad blick mot löjtnanten, men lydde. Han uraktlät dock att skjuta, och fumlade med geväret, som om något fel uppstått på dess mekanism.

Skredsvig klef ovigt upp ur grafven och ropade åt de andra plutonerna att draga sig tillbaka. Man afvaktade ej ens hans befallning, utan rusade upp. Flera af karlarne kastade ned packningarna i grafvarna för att inte under flykten belasta sig med någon onödig börda, och så började de springa, först en, sedan flera och slutligen gruppvis.

Plan öfver stridsfältet.

En del af den ryska skyttelinje, som uppträdde i flanken, gjorde halt och började skjuta. Det såg ut, som om de varit på dufjakt, där de likgiltigt plockade ned den ena efter den andra af de flyende.

Större delen af ryssarne fortsatte under tiden i språngmarsch. De sågo huru gynnsamt tillfället var och hoppades kunna taga de flyende till fånga.

Det såg ut som om de varit på dufjakt.

Visserligen hade norskarne den kortare vägen, men deras språngmarsch försvårades i hög grad af ryssarnes eldgifning, och de flyende måste gång efter annan söka betäckning. Under tiden rusade de ryska skyttelinjerna fram.

Skredsvig flämtade af ansträngningen. Han hade skrikit och bedt sina karlar att stanna och öppna eld, men hans ord vunno ej gehör. Här gällde det endast för en och hvar att rädda sitt eget skinn.

Äfvan Tostrups folk hade börjat springa bakåt trots hans protester. Han slog dem med sabeln, bönföll, svor och hotade om hvartannat, men de voro gripna af panik och begåfvo sig väg.

De ryssar, som legat på höjden vid vägen, började i sin tur att framrycka, när norskarnes eld afstannade. Den hotande ringen sammandrog sig således allt fastare.

Kapten Skredsvig kände huru blodet steg honom till hufvudet. Tankarne förvirrades. Hans befallningar åtlyddes ej, och han kände sig stå där alldeles vanmäktig.

»Hvad skall jag göra, hvad skall jag göra», upprepade han för sig själf, men fann intet svar på frågan.

»Allt är förloradt, kapten», ropade Tostrup, som kom springande förbi. »Stanna inte, kapten. De skola då taga er tillfånga.»

»Hvad är det han säger», mumlade den gamle mannen för sig själf. »Skulle allt vara förloradt! Det är inte möjligt, och jag kan inte tro, att mina gossar ge sig i väg.»

»Ryssarne äro minst fyra gånger så starka som vi», sade löjtnanten, i det han grep kaptenen i armen. »Det är inte någon skam, om vi ge oss af, ty vi kunna ju finna en upptagsställning längre bakåt. Se så, kom nu kapten, och tappa inte modet.»

Viljelöst följde Skredsvig efter honom. Han sprang tungt och lade knappast märke till det, som tilldrog sig

omkring honom.

Kulorna fortsatte sin koncert och skuro ut långa strimmor i marken framför och bakom honom, men han tycktes inte se dem, och de bidrogo inte att öka hans fart. Bakom honom följde fanjunkare Lassen.

Han bar kompaniets dagbok i högra handen och höll sig på vördnadsfullt afstånd från sin förman. Det skulle aldrig ha fallit honom in att springa förbi denne.

»Detta går inte», utbrast Tostrup plötsligen. »Vi springa för långsamt, och manskapet kommer undan, innan vi förmå häjda dem. Jag springer i förväg för att få dem att hålla stånd.»

Den unge mannen fortsatte med långa, hastiga steg. Skredsvig såg honom uppnå den ene efter den andre och peka mot en höjd. Tydligen ville han anvisa den som upptagsställning.

»Ett, två, ett, två», räknade Skredsvig, där han sprang. Han tyckte själf, att detta var som en språngmarsch på exercisfältet, och med en enformighet, hvilken föreföll honom själf löjlig, räknade han sitt ett, två, ett, två.

Snart tyckte han sig vara framme vid den utpekade höjden, när han hörde ett befallande halt bakom sig.

Förnärmad vände han på hufvudet och såg en rysk underofficer, som gripit tag i fanjunkare Lassen och ville tvinga denne att stanna.

»Din tusan!» röt den norske kaptenen och fumlade med handen mot revolverfodralet. Tänkte de uslingarna till på köpet göra hans gamle vapenbroder något ondt!

»För himlens skull, skjut inte, kapten!» skrek Lassen. »Spring i det stället. Jag skall hålla kvar den här.»

Och med skröpliga, gamla armar försökte han brottas med den jättestore ryssen, hvilken, skrattande åt försöket, i en handvändning kastade fanjunkaren till marken och därefter sprang fram mot kaptenen.

»Rör mig inte, karl!» skrek Skredsvig, men icke desto mindre grep ryssen efter hans arm och sade några ord, hvilkas mening kaptenen ej fattade. Han var besluten att försvara sig till det yttersta, men knappt hade han höjt handen, förr än han fick ett slag i pannan och föll afsvimmad ned på marken.

När han vaknade till sans, såg han sig ligga bakom en buske. Öfver honom stod fanjunkare Lassen lutad och baddade hans panna med en våt näsduk.

»Hvad är detta, fanjunkare?» frågade han och såg sig omkring med ögon, hvilka ännu ej återfått sin skärpa.

»Ingenting», svarade den tillfrågade undvikande. »Kapten skall blott vara lugn, så blir allt bra.»

»Jag är ju inte sårad», inföll Skredsvig förargad. »Se här, jag kan resa mig upp!»

Han vände sig på sidan, och med tillhjälp af fanjunkaren lyckades han komma på benen. Med en åtbörd af öfverraskning tog han ett par steg tillbaka.

Öfver honom stod fanjunkare Lassen.

Framför honom stod en rysk soldat, som uppmärksamt betraktade honom. Han kände efter revolvern. Såväl den som sabeln voro borta.

»Hvad vill detta säga!» utbrast han. »Jag förstår inte.»

Lassen vände bort ansiktet, men när Skredsvig ville gå därifrån, fattade han honom i vapenrocken.

»Det är bäst att inte gå, kapten», sade han. »Vi få inte ställa till något bråk.»

»Bråk, hvad menar fanjunkaren?»

»Vi äro fångar», hviskade Lassen. »Men dagboken har jag räddat.»

»Och kompaniet?»

Lassen svarade ej, men pekade på en samling karlar, hvilka i dyster tystnad sutto ett hundratal steg därifrån.